

POZIVAMO VAS NA IZLOŽBU

FOTO TONKA – FOTOGRAFIJE IZ ARHIVA HGZ-a

veljača – travanj 2012.
predvorje koncertne dvorane HGZ-a

1. Tito Strozzi, glumac, redatelj i dramatičar, 2. Jan Ouředník, bariton i pjevački pedagog, 3. Ljubica Oblak-Strozzi, sopran, 4. Borivoj Rašković, glumac, 5. Petar Konjović, skladatelj, 6. Tinka Polla-Wesel, sopran, 7. Margareta Froman, baletna umjetnica i koreograf, 8. L. Trauttner (?), 9. Zlata Gjugjenac-Gavella, sopran, 10. Nikola Faller, dirigent i skladatelj, 11. Robert Primožić, glumac, 12. Josip Pavić, glumac, 13. Oskar Smodek, dirigent, 14. E. Gormanov, (?), 15. Milan Sachs, dirigent i skladatelj, 16. Martina Blažeković (udata Vizner), sopran, 17. Mila Mosinger-Popović, sopran i dramska glumica, 18. Arnošt Grund, glumac, pjevač i redatelj, 19. Aleksandar (Aca) Binički, tenor i redatelj, 20. Krešimir Baranović, skladatelj i dirigent, 21. Irma Polak, sopran, 22. Josip Križaj, bas, 23. Maja Strozzi-Pečić, sopran, 24. Marko Vušković, bariton, 25. Andrija Gerašić, glumac, 26. Steffy (Štefa) Rodanne, pjevačica, 27. Branko Gavella, redatelj, 28. Anka Kernic, glumica, 29. Franjo Sotošek, glumac, 30. Arnold Flögl, bas i redatelj, 31. Drago Hrzić, bariton, 32. Milan Šepec, tenor, 33. Mihajlo Marković, glumac, 34. Zlata Markovac, glumica, 35. Josip Papić, glumac i redatelj, 36. Paula Križaj-Trauttner, sopran, 37. Milena Šugh-Štefanac, sopran, 38. Štefica Segedi-Sestrić, sopran, 39. Josip Rijavec, tenor i pjevački pedagog, 40. Tošo Lesić, bas i dramski glumac, 41. Slavko (Vjekoslav) Velić (Ferderber), glumac i inspicijent, 42. Ivo Raić, glumac i redatelj, 43. Strahinja Petrović, glumac, 44. Fanika Haiman, alt, 45. Marija Strozzi-Ružička, glumica, 46. Tonka Savić, glumica, 47. Maksimilijan Froman, baletni umjetnik, 48. Roman Lubiniecki, pjevač, 49. Jovanka Jovanović, glumica, 50. Lidija Mansvjetova, glumica, pjevačica i redateljica, 51. Stjepan Bojničić, glumac, 52. Vika Engel-Mošinsky, mezzosopran, 53. Hinko Nučić, glumac i redatelj, 54. Ela Đermanović-Hafner, glumica.

UZ IZLOŽBU »FOTO TONKA – FOTOGRAFIJE IZ ARHIVA HGZ-a«

Jednu fotografiju iz slavnoga ateljea *Foto Tonka* naši su čitatelji i posjetitelji HGZ-a nedavno imali prilike dobro upoznati: u zagrebačkom domu Maje Strozzi-Pečić i Bele Pečića Tonki je uz taj bračni par pozirao i Igor Stravinski koji je početkom 1920-ih bio njihov gost. Tu smo fotografiju objavili u našem glasilu (vidi *HaGeZe*, XIV/2, studeni 2010) i predstavili na izložbi *Iz ostavštine Maje Strozzi* (studeni 2010–siječanj 2011), a u mnogostrukom povećanju bila je prošle jeseni izložak i u Klovićevim dvorima, na izložbi *Strast i bunt – ekspresionizam u Hrvatskoj*. Upravo iz ostavštine Maje Strozzi-Pečić, pohranjenoj u arhivu HGZ-a, potječu i druge fotografije s naše nove izložbe. Uz impresivne portrete slavne sopranistice (poput onog na naslovnici ovoga broja) nalazi se i niz fotografija mahom nepoznatih osoba, pa je ova izložba ujedno i poziv posjetiteljima da nam jave ako koga identificiraju.

Vlasnica zagrebačkog fotografskog ateljea *Tonka* bila je Antonija Kulčar (rođ. Vajda, kasnije udana Prut). Rođena je u Varaždinu 1887. godine i tamo je kod Rudolfa Mosingera stekla prvi fotografski nauk. Mosinger je krajem 19. stoljeća otvorio atelje u Zagrebu, a kao i Tonka usavršavao se na *Zavodu za fotografiju, svjetlotisak i gravuru* u Münchenu i ondje pohađao *majstorski tečaj za fotografe*. Antonija Kulčar otvorila je godinu dana prije Prvog svjetskog rata svoj atelje na današnjoj adresi Trg kralja Tomislava 18, da bi ga 1932. preselila u atelje u Ilici 8, koji je otkupila od Franje Mosingera, sina svojeg prvog poslodavca. Nakon što je 1955. godine taj atelje zatvorila, preselila se u Rogašku Slatinu i tamo nastavila s radom. U tom je lječilištu i umrla 1971. godine.

Kako piše Marija Tonković, Tonka je »stekla reputaciju vrhunske portretistice, o čemu najbolje svjedoči izbor portretiranih. Klijentela su joj predstavnici kulturne elite, poglavito svijeta kazališta« (*Art déco i umjetnost u Hrvatskoj između dva rata*, katalog izložbe, MUO, 2011). »Prisutne su onovremene tendencije u tretmanu portreta, koje impostira u maniri suvremenog joj građanskog portretnog slikarstva. Održava tradiciju plemenitih tiskova postižući slikovitost, rabi mekocrtače i kazališnu, zamalo filmsku rasvjetu. Idealiziranu ljepotu želi postići naknadnim intervencijama i obveznim retušem. Radove koje je cijenila umjetničkim opremala je paspartuom i signirala olovkom u verzalu, energično ga nadcrtavajući i podcrtavajući. Ostali su označavani samo suhim žigom, što je bio uobičajeni način profesionalnih atelijerskih fotografa i iz drugih gradova Hrvatske.«

Izvanredna je važnost djelatnosti ateljea *Tonka* u dokumentiranju zagrebačkog kazališnog života 1920-ih i 1930-godina, o čemu je pisao i Slavko Batušić (*Kronika Zavoda za književnost i teatologiju JAZU*, 1978, br. 8): »Snimanje u kazalištu vršilo se za vrijeme generalnog pokusa iz parketa. Obično se poslije svakog čina ponovno podizao zastor, na pozornici se smjestili interpreti u najkarakterističnijoj situaciji i onda se snimili u punoj rasvjeti. Tonka je posjedovala poseban aparat s osjetljivom optikom, a za snimke je upotrebljavala staklene ploče u formatu 18 x 24 cm. U pojedinim slučajevima snimala se i prazna pozornica, bez aktera, da bi se na taj način naročito fiksirala scenografska realizacija. Često su, iza kulisa, u garderobama ili u foyeru u I katu snimljeni nosioci pojedinih većih uloga u maski i kostimu.«

Tonka je surađivala s onodobnim zagrebačkim časopisima, pa tako i s *Kazališnim listom*, u kojem je 1921/1922. (prilog broju 10) objavljen kolaž njezinih portreta osoba iz kazališnog života Zagreba (u ostavštini Maje Strozzi taj je kolaž sačuvan kao fotografija, s pečatom »ATELIER TONKA ZAGREB TRG I. br. 16«). U časopisu su objavljena prezimena uz inicijal osobnog imena; za ovu izložbu smo, gdje je to bilo moguće, dešifrirali osobna imena i dodali osnovne podatke o portretiranima.

(N. B.)

NAJAVLJUJEMO KONCERTE NAŠIH ANSAMBALA U VELJAČI

Ponedjeljak, 20. veljače u 20 sati	Nedjelja, 26. veljače u 18 sati	Ponedjeljak, 27. veljače u 20 sati
Društveni jazz orkestar – Big Band	Društveni komorni ansambl	Društveni orkestar
<i>Svečani koncert uz 55. godišnjicu karijere Mire Ungara</i>	<i>Ludwig van Beethoven</i>	<i>Gudačka šetnja Europom</i>

Prije nešto više od 55 godina, 20. studenog 1956. godine, u HGZ-u je prvi put nastupio *Kvartet 4 M*, u kojem je, uz Željka Ružića, Branka Marušića i Ivicu Krajača pjevao i Miro Ungar. Na ovom će koncertu Ungar uz hitove iz svog repertoara izvesti i standarde američke swing glazbe.

Prvi put u 13 godina postojanja Društvenog komornog ansambla cijeli koncert bit će posvećen djelima majstora bečke klasike, Ludwiga van Beethovena. Na rasporedu su klavirske skladbe i skladbe za komorne sastave.

I prije no što se znalo kakav će biti rezultat referenduma o pristupanju Europskoj uniji, Društveni je orkestar pripremio ovaj europski program s djelima skladatelja od Finske do Španjolske, te od Hrvatske do Francuske.

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
10000 Zagreb, Gundulićeva 6
TAJNIŠTVO: 48 30 833, fax: 48 30 701
hgz@hgz.t-com.hr
KNJIŽNICA: 48 30 824
hgz.knjiznica@hgz.t-com.hr
ponedjeljak, sri. i pet. 11–14, sri. 16–20 sati
BLAGAJNA: 48 30 822
ponedjeljak–petak 10–13 i 19–20 sati
i jedan sat prije početka koncerta

VELIKA DVORANA HRVATSKOGA GLAZBENOG ZAVODA

KONCERTNA SEZONA CLXXXV (2011/2012)

VELJAČA

www.hgz.hr

hgz.info@hgz.t-com.hr

UREDNIŠTVO:

Eva Sedak
Nada Bezić

ZA IZDAVAČA:

Marcel Bačić

četvrtak, 2. II. u 20 sati

HRVATSKA UDRUGA KLAPA I CENTAR
ZA KULTURU TREŠNJEVKA
*Ciklus koncerata dalmatinskih klapa grada
Zagreba*
Nastupaju klape: *Grdelin, Larus, Slavić*

utorak, 7. II. u 20 sati

HRVATSKI KOMORNI ORKESTAR
Dirigent: Vladimir Kranjčević
Solist: Ivana Jelača, *klavir*
Mozart, Čajkovski

utorak, 7. II. u 20 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Radionica utorkom (Podrumska dvorana)
Voditelj: Tihomir Petrović
ULAZ SLOBODAN

petak, 10. II. u 20 sati

ART AGENT
Zagrebački kvartet saksofona
Dragan Sremec, Goran Merčep, Saša
Nestorović, Matjaž Drevenšek
Nježić, Haydn, Feld

utorak, 14. II. u 20 sati

SPONA – poslovne usluge
Zagrebački kvartet
Parać, Mozart, Schubert

srijeda, 15. II. u 20 sati

Glazbena škola Vatroslava Lisinskog
Koncert učenika u povodu Dana škole

četvrtak, 16. II. u 20 sati

Glazbena škola Vatroslava Lisinskog
Koncert učenika u povodu Dana škole

petak, 17. II. u 20 sati

Glazbeno učilište Elly Bašić
Koncert učenika u povodu Dana škole

subota, 18. II. u 20 sati

Glazbeno učilište Elly Bašić
*Koncert puhačkih orkestrara GU Elly Bašić i
GŠ Blagoje Bersa (Zadar)*

nedjelja, 19. II. u 12 sati

Glazbena škola Pavla Markovca
*Završni koncert 18. međunarodnog
natjecanja »Mladi virtuoz – etide i skale«*

nedjelja, 19. II. u 20 sati

VIRTUOSO
F. Chopin
Una Smrekar, Stipe Bilić, Vita Vukov, Ante
Sladoljev, Aljoša Jurinić, *klaviri*
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-A

ponedjeljak, 20. II. u 20 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
*Svečani koncert Big Banda HGZ-a uz 55.
godišnjicu karijere Mire Ungara*
Društveni jazz orkestar – Big Band HGZ-a
Dirigent: Zlatko Dvoržak
Voditelj: Dubravko Majnarić
Gost: Miro Ungar
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

utorak, 21. II. u 20 sati

Muzička akademija
Završni koncert smotre gudača i gitarista
Muzičke akademije u Zagrebu

četvrtak, 23. II. u 20 sati

HRVATSKO DRUŠTVO GLAZBENIH
UMJETNIKA
Renata Penezić, *flauta*; Darko Petrinjak,
gitara
Vivaldi, Molino, Listeš, Yoshimatsu,
Castelnuovo-Tedesco, Papandopulo, Shankar
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

petak, 24. II. u 20 sati

Glazbeno učilište Elly Bašić
Koncert učenika u povodu Dana škole

subota, 25. II. u 20 sati

Glazbeno učilište Elly Bašić
Koncert učenika u povodu Dana škole

nedjelja, 26. II. u 18 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Društveni komorni ansambl HGZ-a
Komorna i klavirska djela L. van Beethovena
ULAZ SLOBODAN

ponedjeljak, 27. II. u 20 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Društveni orkestar HGZ-a
Gudačka šetnja Europom
Dirigent: Zoran Juranić

*Boccherini, Haydn, Mendelssohn, Gade,
Saint-Saëns, Glazunov, Sibelius, Dvořák,
Puccini, Lhotka*

BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

utorak, 28. II. u 20 sati

ART AGENT
Piano fortissimo
Scipione Sangiovanni, *klavir*
Händel, Schumann, Bach, Bach/Busoni

srijeda, 29. II. u 20 sati

ZAGREBAČKI SOLISTI
Solisti: Karlo S. Fio, Krunoslav Marić,
Mislav Pavlin, Ivan Zečević, Sreten
Krstić, *violine*; Mario Ivelja, *kontrabas*
Scarlatti/Avison, Vivaldi, Papandopulo